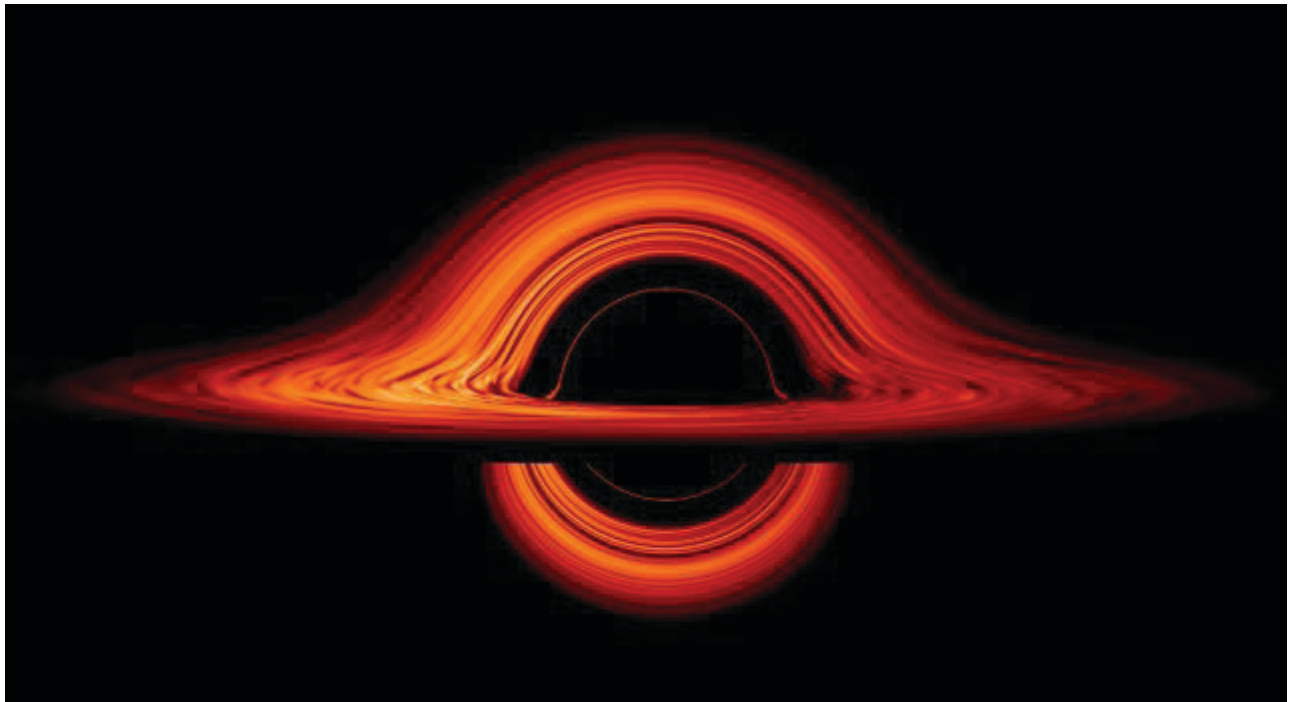

ЕКВИЛИБРИУМ

Економски факултет – Прилеп
ЕКВИЛИБРИУМ бр. 29
ISSN 2671-3349
Редакциски одбор

проф. д-р Димитар Николоски; проф. д-р Марјан Ангелески; проф. д-р Драгица Оџаклиеска; проф. д-р Анета Ристеска -
Јанкулоска; доц. д-р Зоран Николовски; проф. д-р Мери Бошкоска, проф. д-р Татјана Спасеска

Лектура: доц. д-р Зоран Николовски

Дизајн: Виолета Глигоровски

Издавач: Економски факултет - Прилеп

Печати: ДООЕЛ Европа 92, Кочани

Тираж: 500

СОДРЖИНА

Воведен збор

Зоран Николовски..... стр. 3

Прв академски час

Драгица Оцаклиеска..... стр. 4

Свечено врачување ваучери на стипендирани студенти

Марија Мидовска.....стр. 5

Меѓународна конференција

Димитар Николоски.....стр. 6

Светскиот конгрес на претприемачи

Оливера Костоска..... стр.8

НАТО караван

Татјана Спасеска.....стр. 9

Промоција на дипломирани економисти и магистри

Стефана Ристески.....стр. 11

Економисти - оптимисти

Мими Гаврилоска.....стр. 12

Бизниси што го променија светот (1) - Airbnb

Марјан Ангелески
Рената Петревска-Нечкоска..... стр. 14

Универзитетска хроника

Елизабета Ангелеска-Атанасоска.....стр. 16

Моето Еразмус+ искуство

Христина Николова.....стр. 18

Новости од Студентското собрание

Филип Петрескистр. 20

Препорачуваме

Мери Бошкоска.....стр. 21

Воведен збор

Зоран Николовски

Почитувани читатели, пред вас се наоѓа најновото издание на Еквилибриум каде што поместуваме интересни прилози кои го отсликуваат работењето и активностите на нашиот Факултет во текот на изминатиот семестар. Најнапред, го пренесуваме обраќањето на деканот на Економскиот факултет-Прилеп, проф. д-р Драгица Оцаклиеска од свечениот час одржан на 1 октомври, 2019 година пред брцошите и професорите, со што беше означен почетокот на новата академска година. Потоа, Марија Мидовска нè информира за Свеченото врачување ваучери на најдобро рангираните стипендирани студенти со што се зацврстува определбата на нашиот факултет за промовирање и унапредување на врските со деловната заедница и се воспоставува заемно корисна соработка. За одржувањето на XI Меѓународна научна конференција насловена „Дигитална трансформација на економијата и општеството: Обликувањена иднината“ нè информира Димитар Николоски, додека пак Оливера Костоска известува за Светскиот конгрес на претприемачи чиј партнер беше и нашиот факултет. Конгресот имаше за цел промоција на културата на претприемништво, прикажување на важноста на претприемачите во решавањето на глобалните предизвици на современото општество, како и истакнување на заложбите за рамномерен, рамноправен, одржлив и врамнотезен развој. Татјана Спасеска пренесува дел од атмосферата на НАТО караванот, во чиј контекст деканот на Факултетот за безбедност, д-р Никола Дујовски одржа предавање со цел информирање на студентите околу процесот на интеграција на нашата земја во НАТО алијансата. Во продолжение, за свечената промоција на дипломираните економисти и магистри нè информира Стефана Ристески додека пак, Мими Гаврилоска пишува за студентската група Економисти - оптимисти којашто претставува соодветен израз во однос на времето, како и медиум за едукативна комуникација на позитивни мисли. Написите почиваат врз принципот на оригиналност и оптимизам, им испраќаат едукативни и оптимистички сигнали на младите и се борат со погрешно интерпретираните песимистички информации. Во однос на бизнисите што го променија светот, Марјан Ангелески и Рената Петревска-Нечкоска пишуваат за успехите на онлајн платформата Airbnb,

а за новостите на УКЛО во Универзитетска хроника редовно нè информира нашиот дописник Елизабета Ангелеска-Атанасоска. Овој пат, хрониката опфаќа пресек од актуелности во изминатиот семестар: избор на нови проректори на УКЛО, засилување на заложбата за навремено и редовно информирање на пошироката јавност, транспарентност и почитување на начелото за слободен проток на информации и идеи, како и претставување на манифестациите по повод патрониот празник на Универзитетот. За искуството од Еразмус+ мобилноста пишува Христина Николова која еден семестар престојуваше на Универзитетот во Дубровник, а за новостите од Факултетското студентско собрание нè информира нашиот колега Филип Петрески. Мери Бошкоска во рубриката Препорачуваме зборува за релативно новата крипто-валута биткоин која побудува голем број контроверзи во финансискиот сектор на глобално ниво. Притоа, таа нè ја препорачува книгата „Дигитално злато“ и документарниот филм „Банкарството на биткоинот“. Секако неизоставна е и рубриката Забавна страна.

На почетокот од овој број ви пожелуваме среќна Нова 2020 година исполнета со многу здравје и успеси.

за успешна професионална кариера во иднина. Вие сте новата 59-та генерација студенти коишто во наредните четири години ќе стекнувате знаења и вештини од областа економската наука, менаџментот, бизнисот и информатичките технологии. Почитувани, основна мисија на нашиот факултет е да создава професионален кадар којшто ќе може ефикасно да се вклучи во економските и општествените текови на државата и да придонесува за нејзиниот развој. Економскиот факултет Прилеп е факултет којшто шест децении континуирано ги развива своите потенцијали вградувајќи ги достигнувањата на економската наука во едукативниот процес. На тој начин профилира кадровски потенцијал согласно на развојните потреби на земјата и конкурентските предизвици на глобалното окружување. Тоа значи дека Факултетот ефикасно се прилагодува на условите и барањата на новото време успешно реализирајќи ги реформите во образовниот процес. Во својот долгогодишен и успешен развој Факултетот често пати бил исправен пред голем број предизвици што секогаш успешно ги совладувал.

Прв академски час

Драгица Оџаклиеска

На 1 октомври, 2019 година во реновираниот амфитеатар 1 на Економскиот факултет-Прилеп беше одржан свечен час со што беше означен почетокот на новата академска година. Во оваа пригода пред бруцошите и професорите се обрати деканот на Факултетот, Проф. д-р Драгица Оџаклиеска а во продолжение интегрално го пренесуваме нејзиното обраќање.

Почитувани бруцоши,

Добредојдовте на првиот академски час на Економскиот факултет-Прилеп. Ми претставува огромна чест и задоволство да ви се обратам од името на професорите, асистентите и останатите вработени на Факултетот. Ова е посебен ден за сите нас. Денес, вие го правите вашиот прв чекор во академската заедница и зачекорувате на патот што води кон освојување на нови знаења. Вие сте генерација чиј професионален напредок ќе биде детерминиран од нивото и квалитетот на Вашите знаења, кои што се императив

Наставно-образовниот процес што се реализира во нашата институција ги следи современите трендови во едукацијата и развојот на науката во земјата и светот, односно секогаш се грижи да биде во функција на студентите, бизниссекторот и општествената заедница. Студиските програми на факултетот се прилагодени на потребите на стопанството, а наставниот кадар е целосно посветен кон унапредување на знаењата на студентите и применува најсовремени наставни методи што имплицира факултетот да биде препознатлив како институција со високи стандарди и квалитет во високообразовниот простор како на национално, така и на меѓународно ниво. Еден од носечките столбови за развој на факултетот

во претходниот период претставува неговата отвореност за соработка со високообразовните институции од странство што се реализира преку бројни меѓународни мобилности на професорите и студентите, организирање на предавања од врвни професори и експерти од земјата и странство, како презентации на добри деловни практики и искуства од страна на претставници на бизнис заедницата.

Ви посакувам времето поминато на факултетот да ви биде исполнето со многу стекнато знаење што ќе ве следи целиот ваш живот, ќе ве направи компетентни на пазарот на трудот и ќе го збогати вашиот дух. Ви посакувам времето поминато на факултетот да го исполните со многу искрени пријателства и убави моменти кои ќе бидат незаборавни. Вие го направивте вистинскиот избор, избравте институција со препознатливи студиски програми кои што содржински и квалитативно се структурирани според стандардите на институциите од европскиот високо образовен простор, а дипломите што ќе ги стекнете се меѓународно признати.

Јас верувам во вас, верувам во вашата младост и вашиот интелект и убедена сум дека со задоволство ќе ги исполнувате вашите обврски во текот на студирањето на Факултетот. На факултетот активно функционира Студентското собрание преку кое ќе можете да ги остварите вашите интереси и цели во текот на студирањето, да учествувате во реализацијата на бројни активности и да стекнете многу нови искуства. И на крај уште еднаш ви посакувам успех во совладувањето на наставните содржини.

Свечено врачување ваучери на стипендирани студенти

Марија Мидовска

Во согласност со определбата на Економскиот факултет-Прилеп за промовирање и унапредување на врските со деловната заедница, а со цел воспоставување на заемно корисна соработка, оваа академска година беа обезбедени 20 уписнини за првиот семестар од првата година за најдобро рангираните кандидати, од кои 10 беа финансирани од Универзитетот „Св. Климент Охридски“-Битола, а останатите 10 од страна на бизнис заедницата. Во тој контекст, на 10 Октомври, 2019 година во просториите на Економскиот факултет-Прилеп се одржа свечено доделување на ваучерите за уписнини. На настанот беа присутни голем број професори од Факултетот, студенти, како и претставници од бизнис заедницата и медиумите. На настанот се обрати деканот на Економскиот факултет-Прилеп, проф. д-р Драгица Оџаклиеска која, од името на Универзитетот „Св. Климент Охридски“-Битола им ги врачи ваучерите на прворангирани студенти запишани во прва година во академската 2019/2020 година: Даниел Тавчиоски, Христина Нунеска, Неше Врапчевска, Емилија Пауновска, Андреј Мицески, Марко Ристески, Васил Чавкар, Марија Мелова, Михаела Анастасовска и Кристина Димитриеска. Покрај Универзитетот, запишувањето на студентите во прва година го финансираа и неколку компаниите како претставници на бизнис заедницата. Меѓу компаниите кои несебично го поддржуваат образованието на младите и талентирани студенти оваа академска година се вброија: Комфи Ангел ДОО Прилеп, Шпаркасе банка А.Д. Скопје, Дониа ДООЕЛ Прилеп и Витаминка АД Прилеп. Стипендиите обезбедени од бизнис заедницата им се доделени на следните студенти запишани во прва година во академската 2019/2020 година: Ивана Стојковска, Јосифоски Јосиф, Ева Ивановска, Кристина Костадиноска, Марија Чошевска, Лиле Жежоска, Габриела Спасеска, Мартин Аризанов, Ивица Дукоски и Маја Кофилоска. Во оваа пригода Економскиот факултет-Прилеп

упатува благодарност до Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, како и до компаниите кои го поддржуваат образованието на студентите, со надеж оваа соработка да продолжи и во иднина, а на студентите им посакува успех во студирањето.

Меѓународна конференција *“Digital transformation of the economy and society: Shaping the future”*

Димитар Николоски

Во периодот од 19 до 20 октомври, 2019 година во просториите на Економски факултет-Прилеп беше одржана XI Меѓународна научна конференција насловена „Дигитална трансформација на економијата и општеството: Обликување на иднината“. На конференцијата беа пријавени 51 трудови на околу 150 автори од голем број земји како што се: Македонија, Турција, Велика Британија, Хрватска, Бугарија, Србија, Финска и Косово. Дигиталните технологии забрзано ја редизајнираат сегашноста и ја оформуваат иднината на нашето општество. Тие предизвикуваат длабоки промени во кодот на функционирање на економијата и општеството и создаваат радикална трансформација на традиционалните развојни парадигми. Напредокот во дигиталните технологии влијае врз развивањето на личноста, стопанството и пазарот, и придонесува за креирање на нов дигитален идентитет на економијата и општеството. Овие процеси и нивните можни импликации врз развојот претставуваат еден од најголемите предизвици со кои денес се соочуваат научниците. Токму во тој контекст, меѓународната научна конференција „Дигитална трансформација на економијата и општеството: Оформување на иднината“ имаше за цел да ги обедини научниците и истражувачите во размената на информации и споделување знаења и искуства за различните аспекти на дигиталната трансформација на економијата и општеството.

Врз основа на утврдената агенда, на почетокот од името на Програмскиот одбор на конференцијата, свое обраќање имаше деканот на Економски факултет-Прилеп, проф. д-р Драгица Оџаклиеска која на учесниците им се заблагодари за пријавените трудови и присуството на конференцијата. Во продолжение, пленарната сесија на конференцијата се состоеше од презентација на три меѓусебно комплементарни реферати. Во првиот реферат проф. д-р Сара

Вилјамс од Универзитетот во Вулверхемптон (Велика Британија) се осврна врз менаџирањето на дигиталните заедници во т.н. 24/7 општество. Натаму, проф. д-р Расим Јилмаз од Универзитетот „Намик Кемал“ (Турција) во својот реферат го загатна прашањето дали интернет пенетрацијата помага во остварување на милениумските цели. Третиот воведничар, проф. д-р Небојша Стојчиќ од Универзитетот во Дубровник (Хрватска) ги елаборираше придобивките на новите земјојчленки на Европската Унија од интегрирањето во пазарите на Унијата од претприемничка гледна точка. Во рамките на работниот дел, авторите на трудови имаа можност во паралелни сесии да ги презентираат сознанијата до коишто дошле во своите истражувања. Притоа, беа третирали повеќе теми како што се: Дигитална трансформација во финансиските услуги; Паметен раст и одржлив развој; Дигитална трансформација на бизнис моделите; Електронска трговија и дигитален маркетинг; ИКТ, образование и општество засновано врз знаење. Според структурата на пријавените дискусанти, може да се заклучи дека конференцијата претставуваше спој меѓу искуството и младоста. Имено, со свои трудови учествуваа еминентни стручњаци, но исто така импресионираше и бројноста на младите истражувачи во оваа област. На сите учесници на конференцијата им беа поделени работни материјали во коишто, меѓу другото, беше вклучена и дигитална верзија на Зборник на апстракти.

Од работниот дел на конференцијата може да се извлечи заклучок дека беа презентирани мошне интересни научни трудови во коишто се разработуваа различни елементи на дигиталната трансформација на економијата и општеството. Од друга страна, научните дискусии овозможиле авторите да добијат корисни сугестии за подобрување на квалитетот на нивните истражувања. Покрај работниот дел, учесниците на конференцијата имаа можност да учествуваат во богатата социјална програма за којашто се погрижиле организаторите. Така, на 19 октомври беше организирана незаборавна гала вечера за сите учесници на конференцијата. На крај, може да се заклучи дека бројноста и квалитетот на презентираниите трудовите и учеството на голем број истакнати стручњаци

и млади истражувачи придонесоа за успешно постигнување на целите на конференцијата, а Економскиот факултет-Прилеп уште еднаш ја потврди својата лидерска позиција во регионот на Југоисточна Европа во сферата на најновите трендови во истражувањето на економските проблеми. На ова место би сакале да упатиме благодарност до партнерите и спонзорите на конференцијата: Кромберг и Шуберт, Печатница Гинис, Комфи Ангел, Витаминка, Шпаркасе Банка, Матадор, Конфекција Кули, Прилепска Пиварница и хотел Салида за несебичната поддршка и придонес во успешната реализација на овој настан.

11th INTERNATIONAL CONFERENCE
DIGITAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY AND SOCIETY:
SHAPING THE FUTURE

19 - 20 October, 2019 Prilep, Macedonia

Светскиот конгрес на претприемачи

Оливера Костоска

Економскиот факултет-Прилеп беше партнер на Светскиот конгрес на претприемачи (СКП) којшто, под високо покровителство на Владата на Република Северна Македонија, се одржа во Скопје, во периодот од 16.10.2019 до 18.10.2019 година. Во согласност со потпишаната спогодба за соработка и меѓусебни обврски, Факултетот соработуваше на планот на припрема, организација и одржување на овој значаен настан, и тоа преку учество на Деканката на Факултетот, во својство на член, во работата на Научно-стручниот совет на Конгресот, учество на двајца претставници на Факултетот на настаните предвидени во периодот на одржување на Конгресот, како и преку научно-стручните трудови на наставниците и соработниците од Факултетот. Исто така, беше овозможено бесплатно учество на двајца успешни студенти на Форумот за млади и идни претприемачи предвиден во рамките на овој Конгрес.

Општата цел на Светскиот конгрес на претприемачи е промоција на претприемничкиот дух и културата на претприемништвото. Во овој контекст беше дефинирана и темата на овојгодишниот СКП Северна Македонија 2019 - „Претприемништво – луѓе, соработка, развој, сигурност“. Лајтмотив за организирање на овој настан претставуваат глобалните предизвици на современото општество, како што се војните, сиромаштијата, тероризмот и загрозувањето на планетата, како и заложбите за рамномерен, рамноправен, одржлив и врамнотежен развој. Светскиот конгрес на претприемачи, исто така, има за цел да ја потенцира и важноста на претприемачите во решавањето на овие глобални предизвици за човештвото. Во согласност со посебните цели, се предвидува Конгресот да придонесе кон: унапредување на регионалната соработка, особено во сегментот на економските релации; промоција на инвестициските потенцијали за привлекување странски, но и домашни инвестиции во Северна Македонија; реализација на Одлуката на

Владата на Република Северна Македонија за стратегиските приоритети на Владата за 2019 година, со посебен фокус кон приоритетите за промовирање на претприемништвото, како и подобрување на економијата и образованието; зацврстување на соработката меѓу компаниите, универзитетите, институтите и пазарот на трудот и подобрување на претприемничкиот екосистем во Северна Македонија.

На 22 ноември 2019 година деканот на Факултетот за безбедност од Скопје, проф. д-р Никола Дујовски, пред студентите од Економскиот факултет-Прилеп одржа предавање на тема „Перспективите на Северна Македонија со членството во НАТО“, во рамките на НАТО караванот, а како дел од активностите на проектот Инфоцентар за евроатлантски интеграции. Целта на овој настан беше поттикнување дебата со студентите за придобивките од евроатлантските интеграции и зачленувањето на Република Северна Македонија во НАТО алијансата, со посебен акцент на предизвиците и препреките кои се надминаа во процесот на интегрирање. Со оваа дебата, студентите на Економскиот факултет-Прилеп имаа можност детално да се информираат околу целиот процес на интеграција на нашата држава во НАТО алијансата, придобивките од членството како и улогата на НАТО во одржувањето на мирот и безбедноста на Балканот и пошироко. Настанот наиде на голем одзив кај студентите и професорите од Факултетот, кои со интерес го проследија и активно учествуваа во дебатата. Како што истакна деканот Дујовски, членството на Република Северна Македонија е значајно од безбедносен аспект, бидејќи ѝ овозможува на нашата армија да остварува блиски односи и да соработува со армиите на земјите членки на НАТО, но истовремено отвора и нов пазар за нашите компании. Имено, влезот во НАТО алијансата, отвора нов пазар со обрт околу 5 милијарди евра за македонските компании. На дебатата беше потенцирано дека сите земји кои влегле во НАТО имале огромен финансиски бенефит од членството во најмоќниот и најстабилниот сојуз во светот. Фактот дека земјите членки на НАТО годишно инвестираат околу еден трилион долари за да ја обезбедат сигурноста и безбедноста на околу една милијарда луѓе, им дава доверба не само на странските инвеститори, туку истовремено ги стимулира и инвестициите на домашните

инвеститори. Во тој контекст, беше потенцирано дека се реални очекувањата за зголемен прилив на инвестиции, што ќе придонесе до намалување на невработеноста, економски раст и развој, како и подигнување на животниот стандард на населението во нашата земја.

FACULTY OF ECONOMICS - PRILEP
UNIVERSITY „St. KILMENT OHRIDSKI“ - BITOLA

DIGITAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY AND SOCIETY:
SHAPING THE FUTURE

19-20 October, 2019
Prilep, Macedonia

Промоција на дипломирани економисти и магистри

Стефана Ристески

На 17 декември, 2019 година на Економски факултет-Прилеп се одржа свечена промоција на дипломираните и магистрираните економисти коишто дипломираше и магистрираше во период од 16 октомври, 2018 година до 15 октомври, 2019 година. Промоцијата беше организирана во холот на Факултетот што беше соодветно декориран, а беше збогатена и со културна програма. Свечениот собир, со своето обраќање го поздрави деканот на факултетот, проф. д-р Драгица Оџаклиеска која истакна дека влогот во образованието претставува влог во иднината на секој млад човек, а стекнувањето со диплома е предуслов за натамошниот професионален успех. Во продолжение, ректорот на Универзитетот „Св. Климент Охридски“-Битола, проф. д-р Сашо Коруневски во својот инспиративен говор ги истакна напорите што Економскиот факултет-Прилеп и Универзитетот ги прават за едукацијата на компетентни високостручни кадри.

беа промовирани вкупно 143 дипломирани економисти и 33 магистри по економски науки. Економскиот факултет-Прилеп, според веќе воспоставената традиција, на најдобрите дипломирани студенти им додели награди и пофалници. Во тој контекст, за најдобри студенти со просечен успех 10,00 беа прогласени Илиева Лидија Ѓеоргина и Нешкоска Христина на кои им беа доделени пригодни награди и пофалници. Оние студенти, пак, кои дипломираше со просечен успех повисок од 9,00 добија пофалници за постигнатите резултати. Целокупната манифестација помина во свечена и пријатна атмосфера и се надеваме дека долго ќе остане запаметена од дипломираните студенти и магистри, како и од сите останати присутни. Овој ден ќе остане засекогаш во сеќавањата на дипломираните студенти, а на новите членови на академската заедница им ја упатуваме пораката да веруваат во себе и да продолжат по патот на успехот

Во своето шеесет годишно работење до денес, Економскиот факултет-Прилеп има едуцирано броен на стручен кадар што може да се сумира преку следниве податоци: 7.281 дипломирани економисти, 411 магистри по економски науки и 85 доктори по економски науки. На оваа промоција

Економисти - оптимисти

Мими Гаврилоска

Во октомври 2019 година, кога започна зимскиот семестар, ние студентите од четврта година по предметот Деловно комуницирање под менторство на професорката доц. д-р Рената Петревска-Нечкоска создадовме група, како и Facebook страна Економисти – оптимисти (<https://www.facebook.com/EkonomistiOptimisti/>), која што претставува наш соодветен израз на студентите во современото, медиум за комуникација на позитивни мисли, едукативно насочена. Сите написи треба да почитуваат два принципи: да има нешто оригинално наше – од студентите/професорите што значи да покажува некоја наша компетенција преку анализи, осврт, паралели; и да е со позитивна нота, оптимистички. Сите содржини беа чекор по чекор сработувани од нас, студентите, при што како во креативната фаза како и во финалната, се консултиравме со професорката и ги објавувавме за да испратиме едукативен и оптимистички сигнал во ова тешко време за живеење, особено на младите.

Нашата мисија е да се биде креатор на позитивни мисли, покрај бремето што го носат денешните луѓе како резултат на изгубените, заталкани ставови и погрешно интерпретирани информации, е голем товар. Но, храбро борејќи се во арената на секојдневието, ние, Економисти - оптимисти решивме активно да се спротивставиме на песимизмот, така што во иднина, ќе дејствуваме исклучително во името на оптимизмот - со целиот наш интелект и од срце. Написите и видеата на Економисти – оптимисти, за кои отворивме и официјален YouTube канал под истото име, достигнуваат и над 1000 читатели. На порталот, покрај контрибуторите од предметот Деловно комуницирање, се придружија и студенти од предметот Управување со промени, а ветување дека ќе се приклучат дадоа средношколци, како и алумни на Економскиот факултет-Прилеп. Под водство на професорката, доц. д-р Рената Петревска-Нечкоска, ние дејствуваме на најразлични начини. Постепено ни се придружуваат и други студенти и професори, а

поддршка стигнува и од деканската управа. Тоа се неопходните предуслови за да направиме чуда и да ги инспирираме нашите колеги, сограѓани, идни студенти, па зошто да не и поширокото окружување.

На самиот почеток беа иницирани два проекти: Уредување на студентското катче и регулирање на превозот Битола – Прилеп – Битола. Вклучени се мултидисциплинарно повеќе предмети и студентите од различни години (Деловно комуницирање, Управување со промени, Пари и банкарство, Банкарско сметководство, Интернет маркетинг, Електронски бизнис и членовите на Case Study клубот). Потоа, преминавме на акција, односно направивме brainstorming за тоа како да се оспособи студентското катче однатре и однадвор. Принципи: Самоодржливост - како да го користиме и одржуваме сами recycle, reuse, reduce - на сè што може, мотивациски илустрации, катче за скрипти од минати години, разработување на библиотеката, фудбалче, цвеќиња, се само дел од идеите...

Во текот на ноември, 2019 година бевме домаќини на една група прекрасни и посебни луѓе - професорката Марија Магдалена Петковска-Микаровска и нејзините ученици Адам Стојановски, Бојан Смилков, Андреа Андреска и Дамјан Илиевски. Специјална гостинка преку Skype беше Медисон Ристевски, која ги пренесе искуствата од crowdfunding-от како процес за собирање на финансиски средства. Во овој контекст, ги приложуваме поканата и некои фотографии и написи во социјалните медиуми за овој настан. За овој настан претстоеше подготовка од наша страна како домаќини, а истиот наиде на голем одзив кај студентите и професорите од нашиот факултет.

На 28 ноември, 2019 година од топлината на своите домови се вклучивме на вебинар во кој ја истестиравме алатката за вебинари и виртуелно комунициравме за понатамошните чекори на нашите два тековни проекти. Алатката за вебинар ја добивме од Western Balkans Alumni Association (WBAA) за што сме исклучително благодарни. Беше направен стрес-тест на вебинар платформата, при што во улога на модератори ја тестиравме на англиски, германски и холандски јазик. Тестирањето на вебинар платформата беше спроведено со сите можни сили на располагање, присутните се покажаа како вистински борци

за напредок за што им изразуваме голема благодарност. При тоа, се зборувааше на јазикот на технологијата и виртуелната соработка, научивме многу, сите во различни улоги. Студентите Економисти – оптимисти од Економски факултет-Прилеп имаа видео-предизвик при посетата на саемот за волонтерство во Битола организиран од Американското катче во Центарот за култура-Битола. Имено, организирани во тимови од по 2-3 члена требаше да изработат видео што го промовира волонтерството. Овој саем за придонес кон заедницата, во чест на волонтерството беше прекрасен настан посетен од стотици млади луѓе од Пелагонискиот регион. Нашите студенти од Универзитетот „Св. Климент Охридски“-Битола, како и вработени и потенцијални студенти имаа можност, од прва рака, да се запознаат со волонтерството. При тоа, беше истакната регионалната компонента за напредок на целиот Западен Балкан бидејќи сите соседни држави споделуваат слични проблеми и имаат сродни цели во иднината. На крај, студентите се обидоја да создадат своја претстава за волонтерството, а оние што се охрабрија да изработат кратко видео, ќе бидат евалуирани од специјална жири комисија од професори, членови на иницијативата „Сакам да останам“ и претставник од Pease Corps, како заокружување на овој настан и почеток на активизмот кај младите во нашиот регион. На 18 декември, 2019 година на наше големо задоволство, на Економски факултет-Прилеп гостуваше проф. д-р Мимоза Богдановска-Јованоска од Факултетот за информатика и компјутерски технологии во Битола. Студентите по предметите Деловно комуницирање и Управување со промени, како и други заинтересирани студенти проследија блок предавања, вежби, симулации и совети за успешно интервју при вработувањето.

Студентите заинтересирано го впираа кажаното од професорката, со која споделија релевантни знаења од областите менаџмент на човечки ресурси, банкарство, невладин сектор и академија. При тоа, секој студент доби коментари за своето изработено CV и мотивациско писмо за конкретно вработување, како и позитивна енергија со желби да биде успешно. На крајот од зимскиот семестар, интерниот

проект на Економисти - оптимисти за активирање на студентското катче влезе во фаза touch down. Неколкумина борци за напредок со полна опрема (нараквици, вода, сокче, банани, превкусни посни сармички, баклавички и музика, претежно во црн outfit) буквално го зеdoa катчето во свои раце. Целиот инвентар беше изнесен, местото и предметите исчистени, и по принципот на креативна деструкција, со примена на мотото recycle, reuse, reduce, се внесоа главните работи и означија нешто ново, нешто убаво, нешто наше, волшебено. Она што претстои е дизајнерско уредување на студентското катче и обезбедување на негова самоодржливост.

Ова се само дел од најважните активности на Економисти-оптимисти што беа започнати и се реализираа во текот на изминатиот семестар. На овој начин се обидуваме да го прикажеме посебниот пристап со кој гледаме на работите, како и ефектот што сакаме да го постигнеме, односно да бидеме промената што сакаме да ја видиме во светот.

Бизниси што го променија светот (1) - Airbnb

Марјан Ангелески
Рената Петровска-Нечкоска

Airbnb иницијално е основана во 2007 година од страна на Брајан Чески (Brian Chesky) и (Џозеф) Џои Гебиа (Joseph - Joe Gebbia), а во 2008 година им се приклучува и (Нејтан) Нејт Блекарџик (Nathan - Nate Blecharckzy). Имено, првите двајца коосновачи во октомври 2007 година се соочиле со недостаток на финансиски средства за да ги подмират трошоците за изнајмување на станот во којшто живееле како цимери. Па така, дошле до идеја да ја искористат престојната конференција за дизајн што се одржувала во Сан Франциско за која имало голем интерес за посета, но, сите сместувачки капацитети во градот биле целосно резервирани. Идејата им била да изнајмат дел од нивниот стан односно да изнајмат душеци за надување како дополнителен кревет во станот. За таа цел ја креирале веб страната airbedandbreakfast.com нудејќи простор за сместување, душек и појадок за гостите. Во нивниот прв обид просторот го изнајмиле само на тројца гости и тоа 30 годишен индиец, 35 годишна жена од Бостон и 45 годишен маж од Јута, коишто за престојот платиле по 80 долари за ноќевање. Во 2008 година кога на тимот им се приклучува и Нејтан Блекарџик идејата ја трансформираат во Airbed and Conferences United States со цел лицата што сакаат да присуствуваат на конференции и на коишто им е потребен простор за сместување, да можат да резервираат „кревет“ во домовите на други луѓе коишто имаат доволно слободен простор. Airbed and

Conferences моделот успеал да смести само двајца клиенти од кои едниот бил Брајан Чески.

Во 2008 година основачите одлучиле дека не е потребно да ја лимитираат понудата само на воздушни душеци и конференции туку секој што е заинтересиран за престој и сместување, без разлика на причината, да може да резервира сместување. Па така, со цел да соберат финансиски средства за реализирање на оваа нивна идеја, тие ја искористиле националната конвенција на демократите што се одржала во Денвер и одлучуваат да инвестираат во житарици коишто ги пакуваат во кутии брендираани со Obama 'O's и Cap'n'Mcain и ги нудат како лимитирана едисија по цена од 40 долари по кутија. Секоја кутија била означена со реден број од 1 до 500 или вкупно 1000 (со што заработиле 40000 долари) а 5 проценти од профитот бил наменет за политичката кампања.

Во 2009 година аплицираат за грант во Y Combinator, компанија којашто финансира стартап иницијативи и им помага на претприемачите да подготват терен за инвестирање, кои се импресионирани од идејата со продажбата на брендираните житарици, па добиваат средства од 20.000 долари. Во мај 2009 година, Airbed&Breakfast е преименувана во Airbnb. На почетокот, основачите посетуваат и се гости на голем број од домовите што се нудат на нивната платформа. Оваа иницијатива им помага да креираат доверба и да споделат Airbnb култура. Дополнително, компанијата добива шестотини илјади долари инвестиција од Sequoia Capital што им овозможува да го зголемат нивниот раст како компанија. Во 2014 година Airbnb е прогласена за компанија на годината од страна на Inc Magazine како дисруптивен, добро познат бренд којшто понудил повеќе сместувања од најголемите хотелски синџири на светот, ширејќи ја идејата и културата на споделување на сопствените домови со други. На 4 декември 2014 година Чески на Twitter објавува дека постигнале листа од 1 милион понудувачи. Денес Airbnb нуди пристап до повеќе од 6 милиони уникатни места за престој во повеќе од 81000 градови и 191 држава во светот. Според Forbes, вредноста на Airbnb се проценува на повеќе од 38 милијарди долари.

Airbnb бизнис модел

Airbnb е пазар креиран од заедницата каде што гостите можат да резервираат сместувачки капацитети од листа на верифицирани сопственици. Членството на сајтот е бесплатно и не се наплаќа за објавување на понудата. Користејќи таргетиран кориснички интерфејс дизајниран да ги насочи патувачките преференции, Airbnb нуди атрактивни и поефтини алтернативи на традиционалните хотелски резервации. Откако ќе го пронајде посакуваниот листинг, гостинот е потребно да се зачлени на сајтот којшто им обезбедува пристап да го контактира сопственикот на понудата директно како и да добие информации за плаќање. Тоа што го нуди овој сервис и што го издвојува од другите сервиси е големата доза на доверба во информациите за изнајмувачот и сместувањето што го огласува. Имено, платформата е смислена така што ја поттикнува комуникацијата меѓу сопственикот и гостинот, па честопати Airbnb како платформа ја нарекуваат и социјална мрежа за изнајмување сместување или peer-to-peer платформа за споделување (peer-to-peer sharing platform). Бидејќи Airbnb не поседува сопствени сместувачи капацитети, неговиот модел на заработка е базиран на провизија од гостинот и сопственикот. Имено, гостинот преку веб страницата ја плаќа целокупната сума за сместување. Износот што се плаќа на сметката се смалува за 3 проценти и се префрла на сметката на изнајмувачот најдоцна во рок од 24 часа од сместувањето. Покрај тоа што Airbnb наплаќа 3 проценти провизија од сопственикот што го изнајмува станот, наплаќа и провизија од гостинот и тоа во износ од 6 до 12 проценти од вкупната сума.

Преку олеснување на пристапот до специфични простори и локална култура, Airbnb има за цел да им овозможи на патниците „да се чувствуваат како дома насекаде каде што одат во светот“ преку градење врски со локалните домаќини, добивајќи пристап до специфични простори и култура на нивните дестинации. Покрај бенефитот од Airbnb за сопствениците на домовите, за посетителите и за самата платформа, честопати бенефицираат и локалните фотографи-фриленсери коишто нудат професионално фотографирање на просторот што се нуди со цел

да се долови реална состојба на домот. Надомест на овие фотографии им се исплаќа директно од Airbnb.

Основачите на Airbnb

Брајан Чески е американски претприемач, роден во Њујорк на 29 август 1981 година. Неговиот татко е со полско, а неговата мајка со италијанско потекло, и двајцата социјални работници. Тој е извршен директор (CEO) на Airbnb и според Time magazine е нотиран во листата на 100 највлијателни луѓе во светот во 2015 година. Во 2004 година дипломира на студии за ликовна уметност за индустриски дизајн на Rhode Island School of Design. По завршувањето на колеџот, работи во Лос Анџелес во 3DID како индустриски дизајнер и стратег. Подоцна, тој се преселил во Сан Франциско и почнал да споделува стан со својот пријател Ѓеба за време на одржувањето на конференција на американското друштво на индустриски дизајнери. Тогаш им се раѓа и идејата за “Airbed and Breakfast” и купуваат три душеци на надување со цел да изнајмуваат простор за ноќевање во нивниот стан. Во 2015 година покрај нотирањето од страна на Time magazine, во 2018 година од страна на Fortune магазинот е рангиран на 5. место во листата „четириесет под четириесет“; од страна на Forbes е вклучен во листата на американски најбогати претприемачи помлади од 40 години, а во 2019 година е рангиран на 568-то место на листата на најбогати луѓе во светот со проценето богатство од 3.7 милијарди долари. Истата година претседателот на САД Барак Обама го именува за амбасадор на глобално претприемништво. Честопати во неговите јавни настапи потенцира интересни сентенци поврзани со бизнисот и особено културата на работење меѓу кои: „Подобро е да имаш 100 луѓе што те сакаат отколку 1.000.000 на коишто им се допаѓаш“; „Секој во животот добива момент или два кога носи одлука и тогаш целиот живот му се променува“; „Културата на компанијата е основа за идните иновации. Работата на претприемачите е да ја изгради таа основа“; „Ако вашата компанија ја опсервирате како свое дете, тогаш како родител сигурно сакате вашето дете да ве надживее“.

Џои Ѓеба е американски милјардер, дизајнер и интернет претприемач, роден на

21 август 1981 година во Атланта, Џорџија, САД. Исто како и Брајан Чески, дипломира на Rhode Island School of Design стекнувајќи квалификации за ликовна уметност за индустриски дизајн. Покрај тоа, посетувал и бизнис курсеви на Brown University и Massachusetts Institute of Technology (MIT).

По преселувањето во Сан Франциско, Гебиа работи како дизајнер за Chronicle Books каде се стекнува со големо практично искуство. Во 2009 година е вклучен во листата на 20 најдобри млади претприемачи од технологијата од страна на Business Week, а во 2013 година од страна на Fortune магазинот е именуван во листата „четириесет под четириесет“ заедно со другите коосновачи на Airbnb. Во 2019 година исто како и Чески и Блекарџик, е рангиран на 568. место на листата на најбогати луѓе во светот со проценето богатство од 3.7 милијарди долари. Во 2016 година заедно со другите коосновачи на Airbnb, Брајан Чески и Најтан Блекарџик, им се приклучува на групата “The Giving Pledge” од 190 филантрописти од 22 држави од светот основана од Ворен Бафет и Бил Гејтс обврзувајќи се половина од нивното богатство да го посветат за филантропски цели.

Нејтан Блекарџик е роден 1983 година (неговата точна година на раѓање и датум не се јавно објавени). Во 2001 година дипломира на Boston Latin Academy и се запишува на Harvard University на студиска програма по компјутерски науки. Нејтан одиграл водечка улога во дефинирањето на клучната стратедиска иницијатива во креирањето на Airbnb. Неговата кариера ја започнува како инженер во OPNET Technologies и водечки девелопер во Batiq. Во 2019 година исто како и Чески и Гебиа, е рангиран на 568. место на листата на најбогати луѓе во светот со проценето богатство од 3.7 милијарди долари и е 65. најбогат човек од областа на технологијата. Во 2016 година заедно со другите коосновачи на Airbnb, но и заедно со неговата сопруга Елизабет, им се приклучуваат на групата филантрописти “The Giving Pledge”.

Универзитетска хроника

Елизабета Ангелеска-Атанасоска

Универзитетскиот пресек од актуелности во изминатиот семестар е фокусиран кон неколку значајни моменти. Меѓу нив посебно место зазема комплетирањето на новиот универзитетски менаџмерски тим со мандат од три години. Имено, Ректорската управа на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, на предлог на ректорот проф. д-р Сашо Коруновски на тајно гласање едногласно донесе одлука за избор на четири нови проректори на Универзитетот: Проф. д-р Гордана Трајкоска, проректор за финансии и развој; Проф. д-р Љупче Кочоски, проректор за настава; Проф. д-р Игор Неделковски, проректор за наука и Проф. д-р Марјан Ѓуровски, проректор за студентски работи.

Основна задача на новите проректори предводени од ректорот Проф. д-р Сашо Коруновски е реализација на квалитетен и сеопфатен наставно-образовен процес преку којшто се едуцираат младите кадри во квалификувани и компетентни стручњаци препознатливи на националниот и меѓународниот пазар на труд. Освен тоа, акцент ќе биде ставен и врз поврзување на тој процес со научно-истражувачките и апликативните активности во функција на потребите на бизнис окружувањето. Раководството на УКЛО во насока на навремено и редовно информирање на пошироката јавност, веднаш по конституирањето ја потврди заложбата за транспарентност и почитување на начелото

за слободен проток на информации и идеи, што впрочем претставува и негова општествена мисија и во таа насока оствари средба со новинарите на којашто е претставена програмата за работа на новото раководство во наредниот тригодишен период. Покрај ректорот, проф. д-р Сашо Коруновски кој говореше за генералните програмски активности, проректорите проф. д-р Гордана Трајкоска, проф. д-р Љупче Кочоски, проф. д-р Игор Неделковски и проф. д-р Марјан Ѓуровски ги образложија и поединечно ги претставија развојните визии во домените во кои се назначени. Претставените приоритети за работа на новото раководство на УКЛО се во функција на поддршка и реализација на програмските активности во вториот мандатен период на ректорот, проф. д-р Сашо Коруновски.

Универзитетската хроника, меѓу другото ги опфаќа и манифестациите по повод Патрониот ден на Универзитетот, 8 декември. По тој повод, во Ректоратот на УКЛО, на 6 декември 2019 година Ректорот, проф. д-р Сашо Коруновски и претседателот на Стопанската комора на Македонија, г-дин Бранко Азески потпишаа Меморандум за соработка. Како што беше истакнато, ова е прва соработка од ваков вид меѓу академијата и Стопанската комора чија реализација ќе се остварува преку унапредување на пазарното стопанство, претприемништвото и конкурентноста, вмрежување и работа во национални и меѓународни мрежи, спроведување заеднички иницијативи за успешно имплементирање на европските политики и регулативи, обуки и тренинзи и слични активности за зголемување на вработеноста и учество во економскиот развој. На чинот на потпишување на Меморандумот за соработка покрај раководството на УКЛО присуствуваа претставници од десетина највлијателни и најзначајни компании од Прилеп и Битола. Во рамки на чествувањето во соработка со Амбасадата на Република Словачка, во присуство на Н.Е. г-дин Хенрик Маркуш, Амбасадор на Република Словачка, беше отворена изложбата насловена „По трагите на Св. Кирил и Методиј“. Манифестацијата беше заокружена со откривање на подарокот скулптура - реплика на Св. Климент од Охрид, подарок од семејството на

скулпторот и академик Томе Серафимовски. На одбележувањето на Патронот на УКЛО учество со музичка програма зедоа ученици од Државното средно музичко училиште од Битола. Достоинственото одбележување на Патронатот на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола беше дополнително заокружено со уште неколку значајни настани. Најнапред, на Факултетот за информатика и комуникациски технологии, се одржа промоција на 17 доктори на науки, при што ректорот, проф. д-р Сашо Коруновски истакна дека овој настан се организира традиционално со што се дава посебно значење на фактот што титулата доктор на науки ги обединува науката и академските доблести, како и обврската на кандидатите да го почитуваат и да го чуваат достоинството на оваа титула како највисок достиг во индивидуалниот научен развој. Во тој контекст, Ректорот посочи дека од основањето на Универзитетот во 1979 година до денес, на УКЛО докторирале вкупно 341 доктори на науки. Свечениот дел продолжи со доделување парични награди и пофалници за најдобро дипломираните студенти меѓу кои беа наградени и две студентки од Економскиот факултет – Прилеп: Христина Нешковска и Лидија Георгина Илиева кои студиите ги завршија со просечна оценка на дипломирање 10,00. Од име на најдобрите пред присутните се обрати дипломираната студентка, Лидија Георгина Илиева којашто истакна: „Не можам да ја сокријам возбудата и неизмерната радост што ја имам честа во името на нагадените дипломци со кои го споделувам овој незаборавен момент, да се заблагодарам за признание - најдобро дипломирани студенти во академската 2018/2019 година, заедно со добиеното чувството на привилегираност како студенти на овој универзитет. Добивањето на оваа престижна награда, ќе се согласите, е круна на нашиот труд и доказ дека успехот е триумф на упорноста.

Од се срце им благодарам на сите професори од Универзитетот „Св.Климент Охридски“ – Битола кои веруваа во нас, кои несебично ја дадоа својата поддршка и ни помогнаа да чекориме по патот на успехот. Убедена сум дека ова признание ќе биде уште поголема мотивација за сите нас, во иднина, да продолжиме да

инвестираме во себе и на тој начин придонесеме за развојот и напредокот на нашето општество“. Пригодниот настан што се одржа на 11 ноември, 2019 година беше заокружен со доделување парични награди и дипломи за студентите чии истражувачки трудови беа оценети за најдобри на распишаниот награден Конкурс на УКЛО.

Моето Еразмус+ искуство

Христина Николова

Човекот е љубопитно суштество. Љубопитноста е човечка особина која што не движи кон нови сознанија. Но, сепак со самото наше созревање, таа се потиснува од стравовите и ризиците што произлегуваат од реалноста во која што живееме. Со такви предизвици беше обременета и мојата одлука за учество во Еразмус+ програмата за студентска мобилност: ризик да не ги положам испитите, ризик да закасам со семестрите поради тоа што сите предметите не се поклопуваа, ризик на недостиг на финансии... За сето ова бев свесна, но мојот поттик за истражување и доживување на нови искуства и знаења беше доволно силен да не ја пропуштам оваа шанса што универзитетот ми ја нудеше.

И така храбро се впуштив во новата авантура, која на 8 февруари ме одведе во Дубровник каде ми претстоеше еден семестар студирање на тамошниот универзитет. Набрзо се запознав со други Еразмус студентки од Романија кои станаа моите нови цимерки. Настаните кои следуваа ги паметам како дел од преубав сон. Универзитетот во Дубровник покажа огромна гостопримливост и одлична организација. Ориентациската недела ни помогна брзо да се прилагодиме на новата средина. Иако Дубровник нема студентски дом, лесно се пристапува до сместување заради тоа што е туристички град. Вклучувањето во новата студиска програма беше многу лесно, бидејќи принципот на предавање и полагање беше ист како и на нашиот факултет. Професорите и целокупниот кадар кој беше вклучен во Еразмус+ програмата, несебично се вложија да ни го доловат најдоброто за време на нашиот тамошен престој. Активностите

вклучуваа учество на меѓународни конференции, саеми и состаноци кои беа во склоп со проблематиката која ја изучувавме. Посетите ми овозможија да стекнам знаења од областа на туристичкиот маркетинг, што претставува главна маркетингска дејност во Дубровник и имав можност истите лично да ги искусам.

Стегнатото искуство значеше и добивање на многу пријателства со студенти од целиот свет кои студираа на Универзитетот во Дубровник истиот семестар. Овие луѓе ми беа сопатници и придружба во текот на нашите заеднички авантури, истражувајќи ги останатите делови на преубавата Хрватска и нејзините соседни земји: Босна и Херцеговина и Црна Гора. Деновите ни беа исполнети со голем број активности како што се: посета на симфониски концерти, најнови филмски проекции и изложби што претставуваа само мал дел од она што Дубровник го нудеше. Плажите ни беа собирно место во попладневните часови, каде заедно уживавме во прекрасните зајдисонца. За време на мојот престој присуствував на повеќе роденденски изненадувања и уживав во безброј деликатесни јадења од други култури.

Во текот на петте изминати месеци, овој прекрасен град ми стана мој дом, а луѓето кои ги запознав и кои го обележаа ова незаборавно искуство, ми станаа фамилија. За крај со сигурност можам да потврдам, ризикот сепак се исплаќа и им порачувам на моите колеги да не се двоумат и да аплицираат за мобилност преку програмата Еразмус+. На ова место искажувам голема благодарност до Универзитетот „Св. Климент Охридски“-Битола и Економскиот факултет-Прилеп што ми го овозможија ова прекрасно искуство.

Економски факултет - Прилеп *20 уписнини за најдобрите*

*Ослободување од плаќање партиципација
за првиот семестар за првата година*

*10 уписнини од
Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола*

*10 уписнини од бизнис заедницата
(Comfy Angel, Sparkasse bank, Vitaminka, Vincinni)*

Новости од Факултетското студентско собрание

Филип Петрески

Факултетското студентско собрание (ФСС) е релативно нова организација на студентите, како тело на Економскиот факултет-Прилеп, при универзитетот „Св. Климент Охридски“-Битола. Во него членуваат претставници на студентите кои годинава за прв пат беа избрани на непосредни и демократски избори со тајно гласање. Тие се избираат по предходно објавен конкурс за пријавување на претседател и членови, а со одлука на Изборната комисија составена од професори и студенти со цел и двете страни во образовниот процес да имаат подеднаков увид во работењето на ФСС. Право на глас, како и право да се кандидира, има секој студент кој е запишан на факултетот, на студии во учебната година во која се избира факултетското студентско собрание.

Со Факултетското студентско собрание претседава претседател, во негово отсуство заменик претседателот, а од редот на другите членови избран е и записничар кој ги евидентира сите случувања на состаноците на ФСС и двајца членови кои редовно учествуваат на седниците во Универзитетското студентско собрание. Претседателот на факултетското студентско собрание ги извршува одлуките на факултетското студентско собрание, ги застапува студентите и факултетското студентско собрание. Мандатот, односно правото да се биде студентски претставник е ограничен на една година со можност за повторен реизбор. Начинот на избор и бројот на членовите на факултетското студентско собрание како и неговите органи се уредуваат со статутот на факултетот. Работата на факултетското студентско собрание се финансира со средства на факултетот. Како релативно ново тело на Економскиот факултет-Прилеп, ги реализираме сите неопходни активности во тековното работење како што се: донесувањето статут, спроведување на одлуките за редовни членови, заменик претседател, записничар, членови на Универзитетско студентско собрание, спроведување на конкурс за пријавување на нови членови, како и седници за планирање на тековните и идни активности кои сакаме да ги реализираме.

Освен тоа, неизбежно е да го споменеме и големиот настан што се случи на 24 декември, 2019 година замислен како предновогодишна забава за студентите и професорите на Економски факултет-Прилеп. Прославата се случи во ресторанот „Ла Страда“, со убавиот звук на реномираниот бенд „Тајфата“. Настанот беше медиумски поддржан, а учество зедаа и локалните спонзори кои излегоа во пресрет на потребите на студентите и овозможија богата лотарија. Имено, по повеќегодишна пауза ФСС, на иницијатива на студентите организира предновогодишна студентска прослава, на која покрај студентите присуствуваа и професорите и останати вработени во факултетот. Тоа беше настан што овозможи неформална дружба помеѓу студентите и професорите, како и запознавање на студентите од различни генерации и студиски програми. Сметаме дека со овој настан, нашиот факултет ќе може да се пофали со амбициите и интузијазмот што ги поседуваме како студенти истиот ќе прерасне во традиција во предвечерјето на Новата година. За голем број од студентите овој настан беше само предновогодишна студентска забава, додека за нас како организатори претставуваше финализација на еден бурен период. Кога станува збор за работата и активностите на Студентското собрание изминатиов семестар, може да се каже дека презентиравме нова дефиниција за тим и тимска работа. При тоа, имавме можност да примениме сè што сме научиле во изминатите години, од дефинирање на окружувањето, преку менаџмент со средства, искористување на ресурси, пристап до потрошувачи и комуникација со клучните засегнати страни.

Низ целиот овој процес, најголемата лекција што секој од нас ја научи беше дека тимската работа е клучна во секоја сфера од животот, без разлика за што станува збор, и дека искреноста и напорната работа неминовно резултира со успех. Следен настан што го планира Факултетското студентско собрание, е проект под мотото „ФСС, причина за нечија насмевка“, во чии рамки е планирано да биде спроведена хуманитарна акција. Имено, со средствата собрани од лотаријата на предновогодишната студентска забава, одлучено е ФСС да организира уште еден настан

што ќе предизвика насмевки на нечији лица баш пред новогодишните и божиќните празници. Во тој контекст, набавени се вкупно 30 новогодишни пакетчиња со кои ќе бидат изградувани најмалите кои овие убави празници, за жал, ги поминуваат во градската болница „Борка Талески“-Прилеп, како и за оние кои се социјално ранливи а заслужуваат да го почувствуваат овој празничен дух. На крај, изразуваме голема благодарност на целиот тим на Факултетското студентско собрание, без кој ништо немаше да се постигне. Благодарение на нивната креативност, вложено време и посветеност чекориме кон уште поголеми успеси.

Препорачуваме

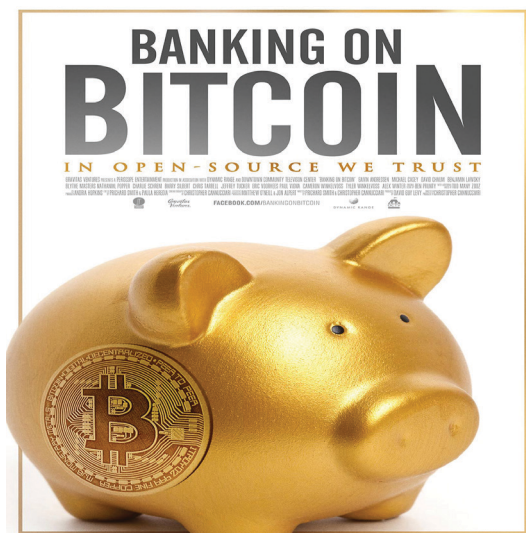
Мери Бошкоска

Во овој број на Еквилибриум, како и вообичаено, споделуваме интересни наслови кои се надеваме ќе побудат интерес кај нашите читатели. Овој пат, мотивот е релативно новата криптовалута Биткоин која побуди голем број контроверзи во финансискиот сектор во светот и кај нас.

„Дигитално злато“ (Digital gold: the untold story of bitcoin) е книга на Натаниел Попер, издадена во 2018 година од издавачката кука Арс ЛИБРИС. Делото „Дигитално злато“ е досега најобемната историја на биткоинот и претставува возбудлива приказна наменета како за биткоин-ентузијастите, така и за неупатените во областа на криптовалути.

Ова исклучително и возбудливо четиво ја следи несмасната работа на основачот на „Мт. Гокс“, Марк Карпелес, подемот и падот на „Патот на свилата“ и деловните авантури на биткоин-проповедниците, Роџер Вер и Чарли Шрем. Покрај новинарски прецизните и документираните преданија, книгата содржи и лесно разбирливи објаснувања за техничките, но и за пошироките економски, па и филозофски аспекти на криптовалути и технологијата на блокови синџир. „Дигитално злато“ е задолжителна литература за секој што сака да го разбере она што многумина го сметаат за најголем пронајдок после интернетот.

„Банкарството на биткоинот“ (Banking on Bitcoin) е еден од најпопуларните документарни филмови за биткоинот кој дава детален преглед за тоа што претставува биткоинот и како истиот ќе ги обликува животите на луѓето. Филмот е продуциран во 2016 година и истражува како парите се вклучени во централизираните системи како што се банките и како тие станале корумпирани, нефункционални и неефикасни. Овој документарец се обидува да им даде до знаење на гледачите зошто биткоините се добра алтернатива на парите и дека тие се единствените чесни пари кои се ослободени од корупција или модификација во каква било форма. Ако сакате да знаете зошто толку многу луѓе веруваат во иднината на биткоинот, гледајте го „Банкарство на биткоинот“.

					ЕНИГ-МАТИКА	ВРВИЦА	ОТСТРАНУВАЧ	КРАДЕЦ (АРХ.)	ЕДГАР ДЕГА	СПРАВА ЗА ЦРТАЊЕ НА НОТНИ ЛИНИИ	НЕЛУПЕН ОРИЗ	ЗНАК ЗА ВАНАДИЈУМ	СПОРТСКИ ТЕРМИН	"НУМЕРО"	ГОСТИЛНИЦА
					ФЛАМИНСКИ СЛИКАР										
					УНГАРСКО МАШКО ИМЕ							СЛИКАРОТ БАРТОЛОМЕО АЕРОПЛАНИ			
					РИМСКИ ИСТОРИК ЛИВИЈ				НАШ АКТЕРА ДРАГАН ИТАЛИЈАНСКИ СЛИКАР, ЦИНО						
					ЕЛЗА МАРТИНЕЛИ			РАСТ, БОЈ ПОТОПУВАЊЕ						ЕЛЕКТРОН ВОЗАЧ НА ФОРМУЛА1, СЕНА	
ЕНИГ-МАТИКА	КОМПЛИЦИРАНOST, НЕЕДНОСТАВНОСТ	ЕКС НБА КОШАРКАР	НАШ ФУДБАЛЕР, БАЛЕРДИ	ДВЕ БУКВИ	ДИГАЛКА, ЛИФТ (ГЕРМ.) ПРИСВОЈНА ЗАМЕНКА						ОСМИОТ ЕВРЕЈСКИ МЕСЕЦ	БАНДИТИ, КРАДЦИ			
НАШ ПОЗДРАВ ДО ВАС															
ПЕСНА ОД КОЧОРАЦИН						УЧЕСНИК ВО АТЕЛАНА	ГРАД ВО ТУРЦИЈА						ЕГИПЕТСКИ БОГ, АМОН	ИТАЛИЈАНСКИ ФУДБАЛЕР	
МУСЛИМАНСКИ СВЕШТЕНИЦИ				ПЛАТЕНА КУКИЧКА	ХОЛАНД, ИСТРАЖУВАЧ, АБЕЛ				НАМИСЛА (РАЗГ.) ПОТКО-ВУВАЧ						ЧИСТЕЊЕ СО ЛОПАТА
ЕКС ФРАНЦУСКИ ФУДБАЛЕР, ФОНТЕН					НЕДОЗВОЛЕНИ СРЕДСТВА	АМЕРИКАН, ПЛИВАЧ, МАЈКЛ						УРЕД ЗА НАВИГАЦИЈА	ЕКС ПАРА ВО СЛОВЕНИЈА		
ЕДИ МЕРКС			АФРИКАНСКО ПЛЕМЕ	НАША ПЕЈАЧКА, ВИКТОРИЈА				СЛУЧКИ АМЕРИКАН, ПЕЈАЧКА, ИСТОК							
ХОЛИВУДСКА АКТЕРКА, БРИГИТ						АНГЛИСКИ ГОЛМАН, ПИТЕР	КРАЛОТ НА МАХАБХАРАТА							НОРВЕШКА	ГРАД ВО ХРВАТСКА
ПРЕД ДВЕ ГОДИНИ (РАЗГ.)								ДРЖАВА ВО СРЕДНА АМЕРИКА	ТОМАС НОРТОН						
ДОБРО ДЕЛО (ТУР.)						ИНДОНЕЗИСКА НОВИНСКА АГЕНЦИЈА	ФОСФОР						ДВЕ БУКВИ	ПРВАТА БУКВА	
ПРЕСАДУВАЊЕ НА ОРГАНИ															

ВОЛШЕБЕН ЛИК

А, ВАН, И, КА, КЕТ, ЛУ, МА, НОСТ, ЊЕ, ПЛАЗ, РА, РАН, РИН, СЕ, СИ, СПАК, СТРА, СТРА, ТО, ТОР, ФИЛ, ЦИ, ЧЕ.

ХОРИЗОНТАЛНО И ВЕРТИКАЛНО:

- Цртач
- Опфатеност на стите страни
- Белгиска актерка
- Вид зачин
- Давање пари однапред
- Дел од клетката

РЕШЕНИЕ: ПИТЕР АВОНТ, АЛЛАДАР, ФРА, ТИТ, СПАСОВ, ЕМ, СТАВА, Е, КИПЕР, ИДАР, СРЕКНА НОВА ГОДИНА, ЛЕНКА, АТЕЛАН, РА, ОЦИ, ШАТОР, НИЕТ, ЖИСТ, ДУПИНГ, ВОР, ЕМ, АФАР, НАСТАНИ, НИЛСЕН, ШИЛТОН, Н, ОЛОМ-ЛАНИ, БЕЛГИС, СЕБАП, АНТАРА, ЕН, ТРАНСПЛАНИРАЊЕ ВОЛШЕБЕН ЛИК: ИЛУСТРАТОР, СЕСТРАНОСТ, КЕТРИНСПАК, КАРАФНИЛЧЕ, АВАНСИРАЊЕ, ПИТОПЛАЗМА.

	1	2	3	4	5	6	
1							
2							
3							
4							
5							
6							

SOUTHEAST EUROPEAN REVIEW OF BUSINESS AND ECONOMICS

*Vol.1
Issue 1*

*STOCK-AND-FLOW SIMULATION MODELING
FOR ASSESSING BASIC SUPPLY CHAIN OPERATIONS
Ilija Hristoski, Ramona Markoska, Tome Dimovski, Nikola Rendeovski,
Zeljko Stojanov*

*APPLICATION OF ELASTICITY IN COST CONTROL
Nina Petkovic, Sanja Stojanovic, Miljan Jeremic*

*DOES THE INTERNET PENETRATION HELP REACH
MILLENNIUM GOALS: THE CASE OF CENTRAL
ASIAN TURKIC REPUBLICS
Rasim Yilmaz, Cuneyt Koyuncu*

*MODEL OF SOFTWARE SYSTEM FOR BUSINESS
WORKFLOW MANAGEMENT, BASED ON PETRI NET
Stoyan Cheresarov, K.Stefanova*

*DOES ICT INDUSTRY EXPERIENCE JOBLESS GROWTH?
EMPIRICAL EVIDENCE FROM OECD ECONOMIES
Selda Gorkey*

*TECHNOLOGIES AND METHODS FOR DEVELOPMENT
OF A CORPORATE DIGITAL MARKETING STRATEGY
K.Stefanova, V.Naneva, I.Jelev*

FACULTY
OF ECONOMICS
- PRILEP

